

Velja v Ljubljani in  
po pošti:

celo leto . . . K 180—  
pol leta . . . 90—  
četrt leta . . . 45—  
za mesec . . . 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—  
pol leta . . . 120—  
četrt leta . . . 60—  
za mesec . . . 20—

# JUGOSLAVIJA

Ljubljana knjižnica

Za Ameriko:  
celoletno . . . 4 dolarja  
polletno . . . 2 dolarja  
četrtletno . . . 1 dolar.

— naročniki naj pošljijo  
Pavšalni franko — nakaznici.

Ljubljana.  
Znamo po  
toru in sicer  
ter 85 mm  
a enkrat 1 K  
80 vin. za 1 krat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciskanska ulica šte. 6/L.  
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu  
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.  
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-  
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —  
Rokopisi se ne vračajo.

## Naša mirovna delegacija v domovini.

### Jadransko vprašanje še ni rešeno!

LDU Ljubljana, 29. Danes zjutraj ob pol devetih so dospeli v Ljubljano z ekspresnim vlakom člani naše mirovne delegacije gg. dr. Trumbić, dr. Žolger in dr. Rybač ter so nadaljevali z istim vlakom potovanje v Beograd. Na kolodvoru jih je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Brejc v spremstvu okrajnega glavarja dr. Vodopivca.

LDU Zagreb, 29. Danes opoldne je došel na zagrebski kolodvor na svojem potovanju v Beograd naš zunanji minister in delegat mirovne delegacije dr. Trumbić. Na kolodvoru ga je pristočno pozdravil ban dr. Luginja, ki se je z njim v vlak daljša časa pogovarjal. Z dr. Trumbićem potuje naš mirovni delegat dr. Rybač in tajnik dr. Pavlovič. Mirovni delegat dr. Žolger pa je odpotoval v Maribor, da poseti svojo rodbino. Poslanik dr. Vesnić odpotuje iz Pariza jutri zvečer. V pogovoru z novinarji je minister dr. Trumbić izjavil, da so nameravali zavezniki rešiti v San Remu jadransko vprašanje na svoj način. Naši delegaciji, ki ni bila v San Remu, se je posrečilo, to preprečiti. Obenem je dr. Trumbić izjavil, da so vesti italijanskih uradnih sporočevalnic in italijanskega časopisa, da so naše meje že določene, popolnoma neresnične. Naša delegacija vsaj o tem ni bila uradno obveščena. Naši delegati potujejo v Beograd zaradi zunanje politike. Minister dr. Trumbić se je pri časnih informacijah o stanju stavke in je s posebnim zadovoljstvom vzel na znanje informacije, da so vse vesti italijanskega časopisa o velikih nemirih v Jugoslaviji in zlasti o velikem krvoprelitju in pouličnih bojih v Zagrebu popolnoma neresnične. Ministrski tajnik dr. Pavlovič je izjavil, da se stalne naše vprašanja na mirovni konferenci ne sme presojati preveč pesimistično. Naši delegati ostanejo v Beogradu nekaj dni in se vrnejo potem zopet v Pariz. Potujejo v Beograd, da se posvetujejo z vlado in da dobe instrukcije.

## Madžari pripravljajo vpad v Jugoslavijo

LDU Subotica, 28. Madžari zbirajo vojsko na naši meji. Koncentracija se vrši proti demarkacijski črti. Opažajo se priprave za aktivni nastop. V Kaposvaru se že nahaja organiziran vojni štab in vse priprave za vsako eventualnost. Tudi subotška (szombathelyska) divizija je pripravljena.

LDU Subotica, 28. Naše oblasti v Subotici so razen včeraj javljenelega topa našle na posestvu veleposestnika Madžara Nagya šest strojníc, mnogo pušk in municije. Preiskava se vrši po hišah in so povsod našli municijo in orožje.

LDU Budimpešta, 28. Na Madžarskem se morajo javiti vsi upokojeni častniki in uradniki, kakor tudi osebe, rojene od 1865. leta do 1900, ki so bile v vojni ali oproščene vojne službe ali obvezane. To velja tudi za častnike in obvezance, ki se nahajajo preko demarkacijske črte.

## Nevzdržna politična situacija.

Beograd, 29. (Izvirno poročilo.) Vse javno mnenje se vrti okrog vprašanja, ali bo Vesnić prispel v Beograd ali ne in ali bo sestavil vlado. Kljub nasprotnim vestem se vzdržuje s trdovratnostjo poročilo, da bo Vesnić prispel in prevzel sestavo vlade.

V političnih krogih so uverjeni, da bo pod pritiskom regenta uspela rekonstrukcija vlade v najkrajšem času. Politična nervoznost je dospela že do skrajnih mej, vsi so uverjeni, da tako, kakor dosedaj, ne more iti nič več naprej.

Veliko osuplost je vzbudilo nenadno poročilo, da so dr. Trumbić in ostali mirovni delegati na potu v Beograd. Njihov dohod je popolnoma nepričakovan in vzbuja zelo različne komentarje in tudi zelo različne občutke. Radikalci jih niso nič kaj veseli, ker se boje, da bodo njihova poročila vplivala na političen položaj v zanje neugodnem smislu. Opozicija na drugi strani se nadeja, da bo navzočnost dr. Trumbića učinkovala zanjo ugodno.

## Razveljavljeni komunistični mandati.

LDU Zagreb, 29. Danes je vlada izročila poverjeniku za mesto Zagreb naredbo, s katero se razveljavijo mandati vseh 20 komunističnih mestnih svetovalcev ter mandata dr. Hinkovića in Bukšega, in to zaradi tega, ker so položili imenovani svetovalci prisego s pridržkom, kar pa zakon ne dopušča. Nadalje pravi naredba, da je izvolitev Svetozarja Delića za župana neveljavna, ker je bil njegov mandat razveljavljen. Radi tega pozivlje vlada poverjenika, naj takoj skliče sejo mestnega sveta, na kateri se bo vršila volitev župana in podžupana. Namesto zastopnikov, čijih mandati so bili razveljavljeni, stopijo po vrsti oni, ki so na listi.

## Črna gora proti Italiji.

LDU Beograd, 28. Iz Cetinja javljajo: Skoro po vseh Črni gori so bila protestna zborovanja proti Italiji. Zahtevali so na njih, da se mora Skader združiti z Jugoslavijo.

### PRED SPORAZUMOM MED ŽELEZNIČARJI IN VLADO.

LDU, Beograd, 29. aprila. Pričakujejo, da bo danes ali jutri dosežen sporazum med stavkajočimi železničarji in železniškim ministrstvom.

### URADNO POROČILO O ŽELEZNIŠKEM POLOŠAJU.

LDU, Beograd, 28. aprila. Uradno. Iz prejetih poročil se vidi, da je bilo stanje železniškega prometa včeraj tako: 1. Na progah sarajevske in subotškega ravnateljstva je promet reden, vse železniško osebje je zaposleno. 2. Na progah zagrebskega ravnateljstva se vrši promet za vojaške, pa tudi za privatne potrebe v vseh smereh. 3. Na vseh progah Slovenije je promet reden. Na progah

južne železnice od včeraj vozita po dva osebna in dva mešana vlaka v vseh smereh. 4. Na progah beogradskega ravnateljstva se vrši promet za vojaške, deloma tudi za privatne potrebe. Nocoj je prispel v Beograd Simphon-orientekspres in bo danes odpravljen iz Beograda s potniki.

### VODJA AMERIŠKIH DELAVCEV PROTI KOMUNIZMU.

LDU, Dunaj, 29. aprila. »Wiener Journal« poroča, da se je vodja ameriških delavcev Compers ostro izjavil proti komunizmu. Strokovne organizacije vsega sveta se morajo združiti proti komunističnim tendencam, ki predstavljajo največjega sovražnika delavstva.

## Tradicije brez tradicij.

Ko je Horthy po boljševiškem zatonu harangiral svoje pobeljene garde, je pravil, da postane mati Hungarija zopet velika in kar je za Madjare precej istovetno; skoraj središče sveta. Svoje prerokovanje je oprl ob drugo prerokovanje, češ, naši jugoslovanski bratje bodo že sami poskrbeli, da poteče mažarska meja v kratkem zopet tik Beograda. S Horthyjem prerokujejo tudi drugi. Zlasti napolitanski in napuljski dnevniki so nam že večkrat postavili termin, do katerega se imamo zgruditi v prah. Prerokujejo avstrijski dohtarji in penzionisti in Bolgari, sploh vsi, ki smo jim na poti. Po sedemdesetem letu sta Nemčija in Francija tudi čakali 10 let jedna na drugo v preverjenosti, da se novi politični red ne bo dal vzdržati, ampak politična tradicija je po manjših omahljajih konsolidirala obe državi.

Mi Jugoslovani lahko mirno prepuščimo takim političnim vedežem njihov prerokovalski posel, samo če smo v stanu, vsvariti takšno politično tradicijo, da bodo v njenem okvirju varna jugoslovanska plemena, ali boljše — jugoslovanski narod. Ampak — in to je punitum salicus —

v Jugoslaviji tičimo tako globoko v tradicijah, da sploh nimamo tradicije. Kakor da še gospodari Dunaj nad nami, se razvijajo stari politični programi naprej. Vsi oni pogubni provincializmi s separatnimi krajevnimi željami se borijo med seboj kakor da se tekom zadnjih pet let ni nič pripetilo. Je to kakor igra otrok prepričanih se, koga izmed njih bo očka pohvalil in koga pokaral.

A nove tradicije ni od nikoder. V drobce smo razkrojili naše ljudstvo in imenovali to delo demokratizacijo. Čisto aritmetično; jaz občan, ti občan, obema gredo taiste pravice in če se za državo kaj ostane, naj ne skrbi. Od ministra do cestnega pometalca se pusti voditi vsak v prvi vrsti od svojega egoizma, kakor da je Jugoslavija kakšna Indija Koromandija. Menda ni pričkovati, da bi v doglednem času prodrlo v našo družbo splošno prepričanje, da obstoji med osebno in občno blaginjo nujna zveza in se smatra državo kvečjemu za nekakšno podporno društvo in nič več.

Kakor vse zavozelane stvari na svetu, obstoja tudi politični napredek na nekaj malo prvinah, ali le te mo-

rajo biti kremenite. Generacija, ki je po pretežni večini vzrasla v avstrijskem političnem duhu, ki demokratični ideji ni bil priazen, se bržkone ne bo mogla otrestiti popolnoma v risoherih prilikah vsesane stare tradicije. Polovičarstvo bo cverelo še dobro desetletja. Srečavamo ta pojav v podobnih zgodovinskih primerih povsod in nimamo povoda pričakovati, da mi zato, ker smo Jugoslovani preskočili na politična nuberetna leta.

Preti nam pa neka druga nevarnost. Da doraščajoča generacija ki bo najbrž definitivno odločala za celotno državo, vzraste ravno v tej netradicionalnosti, ki se danes šopiri po naši državi in v tem duhu potem otruje in zvođi na poševno pot vse poznejše politično događanje. V tem oziru nam ne pomaga stc tovaren za zakone kajti »državo ne krepí zakon temveč vzgoja njenih občanov in slabo vzgojeni ljudje ne spoštujejo niti najboljših zakonov.« Citiram te priposte i likurove besede, ker menim, da je bil on v državoslovstvu vsekar bolj kompetenten kakor n. pr. turis ntriusque doctor M. Lemež ali samozvani komisar za prehrano g. Žorga. In ker sem ravno pri citatih si ne morem kaj, da ne dodam še enega: »demokratična država je ona, kjer zaupa vlada narodu in narod vladi in samemu sebi — in nobena vladna oblika ni tako slaba, kakor je demokracija brez zaupanja.« In da se dokopljemo v tem oziru do zadostne tradicije je naloga v prvi vrsti nas samih in šole. ego.

## Vladi v resno razmišljanje.

(Dopis iz Maribora).

Zveza jugoslovenskih železničarjev je že pri treh stvarkah pokazala svojo vzorno disciplino in državnotvorno silo ter v trenutkih, ki so bili skratno resni za državo, vzdrževala promet s čemer je preprečila, da se nam ni zalezel v naše krale pohleni tulec, ki pozorno preži na priliko da bi mogel zasesti te nokraline. Ko na je bil ob neki taki priliki stavljen ministrstvu predlog za nagrado nožrtvovalnemu železniškemu osebju, je bil na kratko odklonjen z motivacijo, da oni, ki so delali, ne moreto prejeti za to še kake posebne nagrade, ker so vršili le svojo dolžnost. Umestno pa je ugotoviti, da oni, ki niso vršili te »dolžnosti«, v nobenem oziru niso bili na slabšem zaradi svojeje iavnania. Da more tako stalische ministrstva uplivati demoralizirajoče na one dobromisleče elemente, ki so se žrtvovali za dobrobit države, je pač razumljivo. Pa tudi pri starovskih zahtevah Zveza ni našla upoštevanja in tako je prišlo, da se naše narodnozavedno železniško osebje še vedno tam, kjer je bilo v

## Domače pridige Sitarjeve Jere.

ŠTIRINAJSTA PRIDIGA.

Sitarica je mnenja, da je že skrajni čas, da dobe otroci poletno obleko.

»Slišiš, Sitar; ako je kaj na svetu, kar povražim — in to dobro veš, Sitar — je, da te mledujem za denar. Za svojo osebo, prepričana sem, bi bila tisočkrat rajši brez tega in onega — in tako je tudi — toliko večja sramota za te, da me tako pustiš, ampak — na, tukaj ga imaš! Že zopet si ves pokoncil!«

»Kaj bi rada zdaj?«

»Ej, saj moraš vendar vedeti, kaj se potrebuje, če bi le imel oči — ali kaj ponosa za svoje otroke, tako kakot drugi očete.«

»Kaj je — in na kaj nakujujem?«

»O, neumnost, Sitar! Kakor da ne bi vedel! Ampak veš, da bi jaz imela svoj denar, nikdar te ne bi prosila niti za en vinar; nikdar, tako mučno mi je to, Bog ve! Kaj praviš?«

»Ako je mučno, zakaj potem tolikokrat storim?«

»Ha, ha! Nemara imenuješ to dovtip — enega dovtipov iz tvojega društva, kaj? Želim samo, da bi malo več mislil na čustva drugih ljudi in manj na svoje dovtipke. Kakor pravim,

rada bi, da bi imela nekaj svojega denarja. Ako je kaj na svetu, kar ponižuje ubogo žensko, je to prihajanje nad žep svojega moža po vsak vinar. To je nekaj strašnega!

»Slišiš, Sitar, ako si bil kdaj zbujen, moraš biti danes — resnica, moraš me poslušati, saj itak dostikrat ne govorim; potem pa lahko zapišeš kakor hitro ti je drago. Prosim te, ali veš, kateri mesec imamo? In ali si videl, kakšni so bili otroci danes v cerkvi — kakor otroci od nikogar drugega?«

»Kaj je bilo z njimi?«

»Ej, Sitar! Kako moreš tako vprašati? Revice! Ali niso vse imele debele zimске obleke in bobrovke na glavi? Kaj praviš?«

»Kaj pa za to?«

»Kaj! Natveziti mi hočeš, da nisi videl, kako so Bukova dekleta v novih oblekah vihalo nosove proti njim? In ali nisi videl, kako so Bogatajeva dekleta pogledovala Anžikove in nato naša dekletca, kakor da bi hotele reči: Te reve! Kakšne postavbe so to za maj!«

»Nisi videl?«

»Toliko večja sramota za te — videl bi že, da bi imel količkaj očetovskega srca — ampak žal mi je, da moram reči, Sitar, da ga nimam. Veš, ta Bukova dekleta — te dekle! — so me prinabile v tako jezo, da bi jih kar čez

cerkveno klop za ušesa potegnili. Kaj praviš?

»Sram naj me bo, da kaj takega priznam?«

»Nikakor ne, Sitar; sramota je na tvoji strani, ker ne daš, da bi se tvoji otroci prikazali v cerkev kakor otroci drugih ljudi, to jih še moti v njihovi pobožnosti, revčki; kako neki more biti drugače, ako se vidijo oblečene kakor nihče drugi?«

»Veš, Sitar, vse govorjenje je brez pomena; prihodnjo nedeljo mi otroci ne bodo prestopili praga, ako ne bodo imeli poletne obleke. Dobro si zapomni — ne bodo mi šli, pa mir besedi. Nočem jih še enkrat izpostavljati Bukovim in Bogatajevim, nočem, oni naj vedo, da imajo vsaj mater, če že očeta nimajo, ki bi imel kaj srca zanje. Kaj praviš, Sitar?«

»Presneto veliko moram misliti na cerkev, če mislim toliko o obleki?«

»Samo to si želim, da bi se ti toliko mislil kakor jaz, zakaj potem bi bil boljši človek kakor si, Sitar, to ti lahko povem; ampak to nima nič opraviti s tem. Jaz govorim o dostojni obleki za otroke za poletje, ti bi me pa rad odpravil z govorjenjem o cerkvi; pa to je vse tebi podobno, Sitar!«

»Vedno hočem denarja za obleke?«

»Kako moreš v postelji ležati in kaj takega reči? Prepričana sem, da ni otrok na celem

svetu, ki bi tako malo veljali svojega očeta. Pa je že tako; čim manj žena izdaja, tem manj naj izdaja. In ravno tiste ženske, ki jim prav nič ni mar, odkod dobe denar, so na najboljšem glasu. O, da bi se mi še enkrat povrnili nekdanji časi nazaj, mar meni, da bi še kdaj popravljala in krpala in urejevala kakor sem delala. Tega pa ne — ne bi več storila. Resnica, lahko ti je ležati tam pa se smešati; kaj lahko se je smešati, Sitar — sila lahko, za ljudi, ki nimajo srca.

»No, dragi mi Sitar! Kakšen človek si vendar! Dobro vem, da mi boš dal denar, ker sem navsezadnje prepričana, da ljubiš svoje otroke in jih rad vidiš čedno oblečene. To je popolnoma naravno od očeta. Kaj, Sitar, kaj? Ne smeš mi zaspati, dokler mi nisi dal odgovora.«

»Koliko denarja bi rada?«

»Čaj, da poračunam, predragi. Tukaj je Karolinica, pa Micika, pa Cilka in Janica, in — kaj praviš?«

»Ni mi jih treba naštevati, dobro veš koliko jih je?«

»Ha, ha! Na ta način me vedno vgrizneš. Koliko bo vse skupaj treba? Daj, da vidim; samo ne zaspi, takoj ti povem. Vedno imaš rad, da so naši dragci kakor novi, dobro vem, Sitar, in čenrav jaz to pravim — Bog jim dal srečo!

pokoju Avstriji. Na vodilnih mestih se šopirijo še vedno večinoma Nemci, kakor poprej, in pa taki nezanesljivi, da celo državi sovražni ljudje, ki spadajo povsem drugam, nikakor pa ne h krmitu tako važne obratne panoge. Nobeden naš delavec ali nižji nastavljenec ni občutil za svoj napor kakšnega priznanja. Celc ko so bili od svojih tovarišev nasprotnega mišljenja pometani iz delavnice in pretepeni, ni bil izmed storilcev njih-če kaznovan. Vseled tega ravnanja vodilnega mesta se je v marsikomu porodil dvom in začel je razmišljati, ali niso končno oni na boljem, ki so trajno v opoziciji, ki jih štiti krepka lastna organizacija in imajo kljub vsemu svojemu početju celo zaslonbo na najvišjih mestih? To je bil tudi eden vzrokov, ki so dovedli te nezadovoljne pred kratkim do izstopa iz vrst narodnozvezanih železničarjev. Zaradi teh bridkih izkušenj se torej naše delavstvo ne more preveč ogrevati za požrtvovalno delo in tudi med njimi vlada nezadovoljstvo, ki ga te mogoče odstraniti le z radikalno izpremembo dosedanjega nerazumljivega kurza. Res bo vztrajalo na svojih mestih, ker se zaveda svoje odgovornosti in dolžnosti napram državi, ali potrebno bi bilo, da ga zna odgovorna mesta s svojim ravnanjem tudi podpirati in delanski bodriti v nadaljnjem rodoljubnem delu. Zdat so naši delavci sicer varni in moreto vršiti svoje težke dolžnosti ali kdo jim pa zalameči zaščito za kanešne dobe, ko se militarizacija konča in se povrnejo zopet normalne razmere. Ponovno so morali že občutiti nepriljetno plačilo svojih terističnih tovarišev za svoje državo ohranilače napore. In ker so ravno s svojim nesebičnim nastopom zrušili prevratne nakane sedanega stavkarskega gibanja, bodo posledice zanje nedogledne, ako se pristojna mesta in vlada ne bodo pravočasno zanimali in poskrbeli za njih obrambo. Tukajšnja delavnica lužne železnice je nekako oziroma komunizma in treba bo resnih sredstev za zaščito našega delavstva. Vlada se mora tudi že enkrat povzpeti do razlikovanja med narodnozvezanim delavcem in komunistom. Prvemu je pred očmi korist in procvit, drugemu pa preobrat in razsulo države. In za oboje delo naj bi bilo načelo enako? Ali prvemu morda še slabše? ...

Caveant consules, da se to ravnanje kakega dne, ko utegnejo zopet priti usodepolni trenutki za obstoj države, ne bi bridko maščevalo...

## Od prve do tretje internacionale.

Socializem izvira iz nasprotstva med bogastvom in revščino in iz zavesti njegovih pristašev, da se to nasprotje ne da drugače odstraniti kakor z izpremembo sedanega pravnega in gospodarskega reda. Početki socializma segajo daleč nazaj in se gibljejo v nejasnih utopiističnih oblikah. Ustanovniki glavnih socialističnih šol v Franciji v 19. stoletju so: St. Simon, Fourier, Louis Blanc in Proudhon. Socializem, ki so ga ti učili, je bil več ali manj revolucionarnega značaja. St. Simonov in Fourierjev vrstnik v Angliji je bil Robert Owen (1771—1858), ki ga pristejajo med največje človekoljube na svetu. V Nemčiji je nastopil malo pozneje Karl Marx (1818—1883), ki je pravi ustanovnik moderne socialne demokracije. Marx je bil radi svojih nazorov preganjan in se je radi tega dosti potikal po svetu. Ko je bil v Belgiji, je s svojim pri-

ateljem Friderikom Engelsom priredil znan "Komunistični manifest". Na podlagi tega "Komunističnega manifesta" se je osnovala 1. 1864. prva (Marxova) internacionala — mednarodna delavska zveza. Zrušila pa jo je že nemško-francoska vojna 1. 1870. in 1871.

Druga (bruseljska) internacionala je nastala v Bruslju, ustanovila pa se je pravzaprav v Parizu 1. 1889. Bila je pod vodstvom nemške socialne demokracije. Prvo delo bruseljske internacionalne je bil sklep, izdati 1. maja 1890. mednarodni proglas za osemurni delavnik. Tako je postal prvi maj bojevni dan in praznik socialistnih demokratov. Tudi drugo internacionalo je ubila vojna, namreč ravnokar minila svetovna vojna. Delavec se je moral boriti proti delavcu, nemška socialna demokracija se je celo vnela za vojno, vsled česar se je mednarodna solidarnost delavstva razbila. Druga internacionala torej že za časa vojne ni več obstajala in sedaj je vprašanje, če jo bo sploh mogoče na novo vzpostaviti. Nasprotja med posameznimi socialističnimi strankami so velika. K drugi internacionali se priznavajo od večjih socialističnih strank še samo angleška Labour Party in nemški večinski socialisti. Zapustili so jo že prej ruski boljševiki in italijanski socialisti. Ravno tako, kakor nemški neodvisni socialisti in švicarska socialna demokracija, se je tudi večina francoskih socialistov (na stranknem zboru v Strassburgu 25. febr. do 2. marca t. l.) odrekla drugi internacionali, čeprav odklanjajo obenem pripadnost k moskovski komunistični internacionali.

Sedaj obstoji tretja internacionala. Njen početek sega v vojno, temelji so ji bili postavljeni na zimmerwaldski konferenci 1. 1915., kateri so prisostvovali tudi Lenin, Trocki in Radek. Ko je izbruhnila v Rusiji revolucija, se je vrnila ta trojica v domovino, kjer so na temeljih boljševiškega režima osnovali 1. 1919. na moskovskem kongresu tretjo internacionalo, imenovano tudi moskovsko ali komunistično internacionalo.

Om —

## Pred novimi nalogami.

(K volitvam v Car.)

Po daljšem preledu so dospeli danes prvič po volitvah listi iz republike. Kdor išče v volilni statistiki material za sociologijo in psihologijo strank, temu vse te številke, ki jih časopisi prinašajo, vsi ti procenti, o katerih govorijo organi posameznih strank, prav nič ne ne koristijo, ker je vsa potrebna statistika nepopolna.

Za tega, ki ne proučuje strank znanstveno, ki mu zadošča število brez primerjanja z okolčinami, v katerih je nastalo, so najmočnejša stranka na Češkem socialisti, kateri so alijmi češka ljudska stranka, potem agrarci, tem slede narodni socialisti, za njimi narodni demokrati (mladočeti) in za temi nekaj manjših strank.

Da je socialna demokracija najmočnejša stranka je dejstvo, ki pa ni nastalo šele v zadnjih letih, kajti socialna demokracija (češka in nemška skupaj) je imela že pred vojno na Češkem 37 % vseh volitev, sedaj jih ima v celih državah 38 %. Vendar se pa že more reči, da so proti zadnjim občinskim volitvam precej pridobili, četudi zanesljiva statistika občinskih volitev še sedaj ne obstoja. Listi iščejo razlogov za nastanec soc. demokratičnih glasov. Socialna demokracija je dokaz za naraščanje boljševizma in dokaz za boljševiško razpoloženje med češkimi vojaki, ki jih je socialna demokracija pridobila. Socialna demokracija je znala tudi med nemškimi strankami, istotako na Slovaškem, ter proti klerikalizmu. Ta dejstva neodvisno češko časopisje z veseljem pozdravlja, ker vidi v tem jamstvo, da je najvažnejša ekstenziona nevarnost republike s tem odstranjena, ker so na Slovaškem soc. demokrati proti klerikalizmu zmagnali. Kljub veliki moči, ki si jo je ljudska stranka v republiki priborila, ta stranka vsled izida volitev na Slovaškem ni več nevarnost za državo, temveč je precej trd oreh za svobodomislne težnje naprednih strank, to zato, ker brez ljudske stranke ne

bo mogoča češka vlada, brez njih ni mogoča dvotretjinska vlada. V tej bi pa morale biti itak vse večje češke stranke, razen narodnih demokratov. Centrum vlade bo socialni demokrati. Ti bodo imeli težko nalogo, še težje jo bodo izvrševali. Ojačeno je boljševiško krilo, reševati bo pa treba zelo nepopolne predloge, da se zabrani gospodarska in finančna katastrofa, socializacijske poskuse bo treba odpraviti, same stvari tedaj, ki jim boljševiki krilo ni naklonjeno. Do drugih volitev pridejo v položaj, v kakršnega so prišli češki narodni socialisti do teh volitev. Večji so morali republiko iz zadreg, vsled tega postali nepopularni, in zato izgubili kljub svoji državotvorni politiki 23.000 glasov. Pri tem seveda se ne sme pozabiti, da je jedro stranke politično najnevarnejši element: srednji stanoviti. Češki narodni socialisti pa sedaj najbrže ne bodo več vlekli kostanja iz žrjavice, to delo bodo morali opravljati socialni demokrati sami. Morda pride vsled tega do razkola v tej stranki in do združitve ali vsaj ozke kooperacije med zmerinimi socialistimi demokrati, narodnimi socialisti in modročevci, ki so proti občinskim volitvam pridobili 50.000 glasov. Listi, poročajo o volitvah, pišejo, da stoji republika pred rezultati volitev kot pred sfingjo; vlade bodo kratkodobne in prezidenta čaka najtežja naloga njegovega dela za republiko.

Dobro, da ima republika v tem času za svojega prezidenta Masaryka. —C.

## Seja obč. sveta.

V otvoritvenem govoru se je spominjal župan dr. Tavčar sobotnih dogodkov, izrazil nad njimi sočasje, obžaloval žrtve in obljubil, da se bo mestna občina potrudila za preostale nesrečnih žrtve storiti vse kar spada v njen delokrog. Mestni svetniki so se v znak sočasje nad žrtvami dvignili s sedežev.

Nato je poročal dr. Triller o uvedbi novih zvišanih občinskih taks, kar bo v korist splošnemu mestnemu zakladu. Predlog je bil sprejet.

Dalje je poročal dr. Triller o uvedbi naklade na avtomobile in ekvipaže in sicer na avtomobile največ 2000 K, na ekvipaže pa 500 K letno. Predlog je bil odkazan finančnemu odseku, ki ima izgotoviti tozadevni načrt.

Pretresal se je dalje predlog glede naklade na postelje v prenočiščih. 25 odstotna naklada bi pri sedanjih razmerah nesla mestni občini na leto 400.000 K.

Za pokojnine upokojenih magistratnih uradnikov in uslužbencev se je dovolilo 75.000 K kredita za čas od 1. dec. 1919. 1. do 1. maja 1920. Za junij se je dovolilo še 12.000 K kredita. S temi draginskiimi dokladi so plače vpokojencev izenačene s prejemki drugih magistratnih uslužbencev.

Po še nekakšnih opombah obč. svetnika Kocmurja je župan sejo zaključil.

## BORZA.

LDU Zagreb, 29. aprila. Devize. Berlin 285—288, Italija 725—760, Pariz 1050—1055, Praga 250—252, Svitca 3000, Dunaj 70—71. Valute: Ameriški dolarji 14.500—14.800, avstrijske krome 66—70, bolgarski levji žigosi 180, carski rublji 197—201, češoslovaške krome 250, 20-kronski zlati 60, francoski franki 1036—1045, napoleonidori 560—570, nemške marke 270—274, romunski lei 270—272, italijanske lire 705—730, turške lire v zlatu 620.

LDU Dunaj, 28. aprila. Marke 389, švicarski franki 3675, francoski franki 1200, lire 900, dolarji 200, madžarske žigosane novčanice 95—110, češoslovaške krome 305—375, novi dinari 575—625.

LDU Curih, 28. aprila. Berlin 9.50, Pariz 33.60, Milan 24.55, Praga 8.80, Zagreb 3.25, Krakov 2.20, Budimpešta 2.60, avstr. žigosane krome 3.

Načelstvo NSS in vodstvo NSZ nam pošilja v priložitev naslednja oklica.

## Prvi maj, praznik dela!

Narodni socialisti prvega maja delajo! Najresnejša manifestacija bo, ako ta dan jugoslovanski proletarci posvete vse svoje delo narodno-socialističnim organizacijam. Pohlepno mu kapitalizmu, ki vsled žalostnih dogodkov zadnjih dni po svojih časopisih zopet ošabno kaže roge, pokažimo prvega maja, da smo trdno odločeni z močno organizacijo in z solidarnostjo privedi za vsako ceno socializem do zmage. Obstoječi družabni red vzremo, ko bodo naše organizacije lahko v vsakem slučaju klubovale kapitalističnim organizacijam. Odpor proletarcev bo le takrat uspešen, če bodo naše organizacije poleg idejnega in organizatoričnega orožja, oborožene tudi s potrebnimi denarnimi sredstvi. Pošteno priborjeni delavski kapital, bo premagal nepošteno nagrabljeni kapital kapitalistične družbe.

Do malega celokupen svetovni proletarijat bo šel 1. maja na delo.

Proletarci vseh dežel bodo prvega maja delali za se!

Narodni socialisti ne bomo zastali! Tudi mi bomo prvega maja delali zase — za svoje razredno-bojne organizacije.

Vse naše somišljenike pozivljamo, da zaslužek 1. maja pošljete načelstvu NSS v Ljubljani. Narodni dom, z izrecno označbo »Majski dar«. Krajevni odbori naj pobere 1. maja od svojih somišljenikov zasluženi denar in ga skupno odpošljejo.

Naš nastop bodi discipliniran! Sklep načelstva NSS se mora brez pogoja izvesti!

Načelstvo »Narodno-socialistične stranke«.

## NARODNO-SOCIALNA ZVEZA.

pozivlja svoje člane, da prvega maja delajo. Zaslužek izroči članstvo za narodno-socialistični sklad. Prvi maj bodi praznik dela za proletarsko organizacijo narodno-socialističnega delavstva. Denar se takoj prvega maja pošlje na osrednje vodstvo NSZ v Ljubljano z izrecno označbo »Majski dar«.

Osrednje vodstvo NSZ.

## Beleške.

Blaznost.

Da, da, dr. Tavčar je imel prav, ko je nazval našo državo deželo neverjetnosti. Kdor je takrat še dvomil — to na podlagi županovih argumentov ni bilo tako težko — danes gotovo ne bo več. Saj kar se je zgodilo na zadnji seji Narodnega predstavništva, ni bilo že več samo neverjetnost, ampak že naravnost — težko je dobiti zadovoljivo označbo — najbolj bo označila tako herokratsko početje res še beseda blaznost. Saj pri pravi pameti ne morejo biti ljudje, ki sklenejo kaj podobnega kakor so naši ministri te dni. Menda hočejo res na ta način postati svetovno znani, ker ni upanja, da bi se proslavili drugače.

Parlament noče parirati. In ni večine. Mesto da bi vlada izvajala naravne in pri vseh kulturnih narodnih običajne konsekvence in odstopila ali takoj omogočila nove volitve, pa si nadme pozno užaljenega veličanstva in izjavi, da parlamenta — ne pozna več. Vladna obstrukcija — res, made

## Razna poročila.

Uradno poročilo o seji »Narodnega predstavništva«.

LDU Beograd, 28. aprila. 86 redni sestanek začasnega narodnega predstavništva je otvoril podpredsednik dr. Ribar ob 17.45. Takoj v začetku je prečital tajnik Mijović nastopni dopis ministrskega predsednika na predsednika začasnega narodnega predstavništva: »Gospod podpredsednik! Z ozirom na Vašo izjavo, izzvano po mojem vprašanju v teku današnje seje, ki ste jo izvolili dati kraljevski vladi, da vztraja opozicija tudi nadalje pri svojem obstrukcijskem držanju, kateremu namerava dati izraza tudi na današnji seji, mi je čast sporočiti Vam v imeu kraljevske vlade to-le: V interesu parlamenta in dežele želeč, da se niti začasno narodno predstavništvo niti dežela ne izpostavlja prizorom, kakršnim je bilo začasno narodno predstavništvo dosedaj torišče, naša dežela pa prič, kraljevska vlada soglasno z mislimi, ki sem jih razložil v svojem ekspoziju o politični situaciji, predložem NI. Vis. prestolu nasledniku, ne more pod takimi okol-

nostmi prihajati na sejo začasnega narodnega predstavništva dotlej, dokler ostane opozicija pri tem svojem držanju. Podpis: Stojan M. Protić, 28. aprila 1920.«

Nato je izjavil podpredsednik dr. Ribar, da na podlagi tega dopisa zaključuje današnje sejo ter je prihodno sejo sklical za 3. maj ob šestih urah.

Obnovitev trgovskih zvez med Avstrijo ter Nemčijo in Avstrijo.

LDU Berlin, 28. aprila. Pressinformation javlja iz Washingtona: Senat in reprezentacijska zbornica sta se z večino izjavila za vzpostavitev trgovinskih odnosov med Nemčijo in Avstrijo na podlagi starih pogodb. Trgovinske zbornice so v vlogi na vlado zahtevale takojšnjo vzpostavitev trgovine z obema državama.

Štrajk proti — davkom.

LDU Dunaj, 29. aprila. V znak protesta proti novim davčnim predlogom ostanejo danes vse dunajske trgovine zaprte. Izvzeti so aprovizacijski zavodi in trgovine z živili.

— oni so ti v ponos, Sitar. Vsaki baron bi bil ponosen nanje. Le nikar mi ne zabavljaj čez barone ter me ne vprašuj, kaj imajo opraviti z otroci; dobro veš, kaj sem imela v mislih. Ampak ti si že tako nagle jeze, Sitar.«

»Koliko?«

»Kaj se ti vendar toliko mudi! No veš, rekla bi, če pošteno štedim — in to veš, Sitar, da je ni ženske, ki bi znala bolj štediti od mene — torej s poštenim štedenjem bom za silo izhajala z dvestopetdeset goldinarji. Kaj praviš?«

»Dvestopetdeset počenih grošev?«

»Kaj?«

»Se polovice tega ne daš?«

»Pa dobro, Sitar; meni je vse eno; pa naj hodijo otroci v cunjalj okoli, naj izostanejo iz cerkve pa naj vzrastejo kakor pogani in pesjani; tako si boš prištel denar, pa boš kaj neda, zadovoljen.«

»Dvestopetdeset si mi jih dal pred petimi meseci?«

»Kaj pa ima pred petimi meseci opraviti z današnjim dnem? In poleg tega kar sem bila dobila, to nima nič opraviti s tem.«

»Kaj praviš?«

»Stoindvajset goldinarjev bo dovolj?«

»Vidiš, čisto tak si kot vsi mržki: vsi mislijo, da za ženske nobena reč ni ne velja, a to vam je vseeno, koliko izdaste za same sebe.«

»Samo klobuke in jopiče potrebujejo?«

»Kako pa ti veš, kaj potrebujejo? Kako naj mož sploh kaj ve o teh stvarih? In ali nočeš dati več kakor stoindvajset? Pa dobro. Potem pa pojdi sam nakupovat; boš že videl, kaj boš dobil za tisto. Niti enega od tvojih stoindvajset goldinarjev ne maram, to ti povem. Niti enega, nak, gospodine, — nak, nimaš vzroka kaj takega reči.«

»Pa vendar ne nameravam obleči otrok kakor od kakega barona?«

»Dostikrat mi vržeš to v zobe, ampak jaz vem, da je vse skupaj iz trte zvito, Sitar; sam veš. Jaz jih hočem samo pošteno obleči, da bodo nekaj nase držali. Kaj neki, misliš, si morejo reve misliti če vidijo Bruhove, pa Bogahajove, pa Anžičkove — in njihovi očete ne skoparijo tako z dnarjem, kakor ti, Sitar — kadar jih vidijo fino oblečene kakor kakove rože? To je, dasi morajo misliti, da so nikakor nobeden, nič — zanesi se nato, Sitar — na ta način ne bo svet nič dobrega mislil o tebi.«

»Kaj praviš?«

»Kje sem to pobrala?«

»Kje neki misliš? Jaz vem vse več kot domnevaš — res, da vem, čeprav me ne smatraš toliko zmogljive. Zakonski možje, sploh redkokdaj tako store. Ampak, jaz hočem na vsak način hneti dvestopetdeset goldinarjev — ali

pa niti vinarja!«

»Ni res, gospodine, ne.«

»Nočem obleči otroke kakor pave in pape!«

»Hočem samo, da bi bili pošteno oblečeni in — kaj praviš?«

»Stoindsedemdeset jih daš?«

»Ne boš, Sitar, nak — niti vinarja manj ne vzamem kakor dvestopetdeset goldinarjev; zakaj ako bi, bi se še videlo, kakor da bi ti hotela razsipati denar. In, če vse pomislim, jih to dvestopetdeset komaj dovolj. No, če mi daš dvestopetdeset — tega pa ne, brez pomena je ponujati mi jih stoindsedemdeset pa reči, da bi rad spal. Ne boš mi zatisnil očesa, dokler mi jih ne obljubiš dvestopetdeset. Daj, ljubi Sitar! — dvestopetdeset, potem pa lahko zapiši. Dvestopetdeset — dvestopetdeset — dvestopetdeset — «

»Imam utisek«, piše Sitar, »da sem zaspal, ne da bi bil odnehal od stoindsedemdeset; drugo jutro pa mi je Jera zagotavljala pri svoji ženski časti, da me ni pustila zatisniti očesa, dokler ji nisem obljubil dvestopetdeset; a možki je slaboten, ženska pa močna — dobila je denar.«

## „VERA“.

Dne 4. majnika t. l. začne dnevnik „Jugoslavija“ priobčevati fin družabni roman „Vera“ iz bivših najvišjih ruskih in nemških aristokratskih krogov.

Vera je hči matere Nemke in očeta Rusja, slovitega odvetnika v Petrogradu. Po smrti matere vzame Vera za svojo ruska knežinja Libanova. Ko je car izgnal Libanovo hčerko grofko Marijevo, ker je imela stike z nihilisti, je morala pobegniti na Nemško tudi njena prijateljica-posestrima Vera.

Roman „Vera“ je poln lepih epizod, opisuje brezskrbno življenje nekdanjih najvišjih krogov nemške in ruske aristokracije, in kaže, da so bili med njimi poleg manj vrednih tudi srčno-plemeniti ljudje. Višja od družabnih predodgov in nemških dvornih etiket je požrtvovalna ljubezen Slovanke — izgnane Rusinje.

Roman „Vera“ je fin družaben roman, ki bo gotovo vsakogar zanimala. Dejanje v njem je sicer veleslanljivo, napeto, vendar pa ni v romanu robatosti in surovosti ter rafiniranosti kakor so po manj vrednih detektivskih in kriminalnih romanih. Roman „Vera“ je najboljši roman ruske literature zadnjih let pred vojno.

## Dnevne vesti.

— Amerikance, ki so se pred kratkim vrnil iz Amerike, vjudno prosimo, da se v svrhu neke informacije zgledajo v našem upravnistvu do torka 4. maja t. l.

— Kaki ljudje postajajo pri nas odvetniški kandidati. Iz Maribora nam pišejo iz pravnih krogov: Jugoslavija je v veliko večji meri dežela neverjetnosti kot Amerika. Dokaz temu je sledeči slučaj. Kot eden najhujših sovražnikov Slovenstva je bil pozvan v Mariboru svetnik Modrinjak. Posebno se je izkazal za časa srbofilke gonje. Kadar se je vršila kaka obravnava radi žaljenja časti in je nastopal kot zas. obtožitelj Slovenec proti nemškutarski poturici, je g. Avgust Modrinjak, ki je kot »zanesljiva oseba« stalno razpravljal v takih slučajih, besnel proti našim ljudem, kot sodnik zaničljivo pač naš jezik, ki ga niti zmožen ni, in kmečko ljudstvo obkladal z najgršimi priimki in psovki. Posebno zanimiva je bila kazenska razprava d. 1308/14. Ko je slovenski zastopnik zas. obtožitelj Dr. R., pozval gosp. Modrinjaka, naj pokliče nasprotnega zastopnika Dr. Kupnika, radi neprestanih žalitev k redu, je g. Modrinjak naravnost divjal in le malo je manjkalo, da ni šel slov. zastopnik v zapor — radi veleizdale kot dominus litis menda!

Prišel je prekrat in z njim pravična kazen. Dr. Modrinjak je bil od naše vlade odpuščen radi svoje nac. zagrizenosti iz službe, penzioniran pa od nemško-avstr. justične uprave. Mož je dolgo časa upal, da se povrne prejšnji režim, ko ga pa le ni bilo, je zaprosil pri naši justični upravi za zopetno vzprejetje — v listo odv. kandidatov.

Dozdej so bili na Slovenskem, če že ne narodni, vsaj državni ideji zvesti odvetniki in kandidati. Ali je možen kak dvom, da se s takimi kandidati ne bo okrepila naša državna misel?

Najlepše je pa to: O. Modrinjak je šel kot odv. kandidat k dr. Strasserju v Dol. Lendavo. Po znani naredbi o začasnih justični upravi Prekmurja ondotni madjarski odvetniki ne morejo zastopati strank in vršiti zagovorništvu pred okrožnimi sodišči, oz. deželnimi sodišči, in še manj seveda pred višjimi instancami. O. dr. Strasser ne zna niti slovenski, ne pozna avstr. zakonov in nima pravice zastopanja pred višjimi instancami — kako naj torej vzgojuje kandidata? Farsa, da je ni večje!

Kljub njegovim nacionalnim zagrizenostim privoščimo g. Modrinjaku miren kotiček v Jugoslaviji, med odv. kandidata pa gotovo ne spada.

— Kdo je kriv draginje? Trgovci nam piše: Kakor se bere v »Jugoslaviji« št. 100, je finančni minister odredil, da se pri zacarinjenju blaga od 1. maja t. l. naprej račun za 1 zlat dinar, s katerim se mora plačevati carina 8 jugoslovanskih kron, ne pa kakor do sedaj za 5.60 kron, torej se je zvišala doklada kar za 43 %. Res odlikovanja vredna odredba, namresto, da bi se, kakor se je prerokovalo carina znižala, pa tako ogromno povzvišanje. Kdo je potem kriv visokim cenam? To vprašanje tistim, ki vpijejo: »Trgovci so največ krivi draginje«. Ne pomislijo pa, da je trgovce prisiljen, da poviša cene blagu, ki ga je v inozemstvu morda še poceni nakupil in ki ga bo dobil še le sedaj po stavki, ker mora za isto blago vsled stavke plačati vse mogoče stroške in doklade in pa poleg tega še tako visoko carino. Ljudstvo naj sedaj presodi kdo je kriv draginje.

— Redni promet z orient-ekspressnim vlakom je zopet vzpostavljen. Odhod iz Beograda vsak dan ob 8.20.

— Praznovanje 1. maja pogojno dovoljeno. Vlada je izjavila, da dovoli praznovanje 1. maja, ako komunistični voditelji garantirajo za vzdržanje miru in reda in če zagotovijo, da se ne bo hujšalo proti državnim interesom.

— Za omejitev spolnih bolezni. Zbor zdravnikov iz Hrvatske in Slavonije je sklical pred kratkim posebno anketo za omejitev spolnih bolezni. Na zborovanju se je soglasno sprejela sledeča resolucija: 1. Ker je treba računati z obstojem prostitucije, se izjavlja anketa za strogo reglamentacijo prostitucije iz higijskih ozirov. 2. Da-li se naj odredi kasernacija ali reglamentirana svobodna aprovizacija, je odvisno od krajevnih razmer vendar pa se na noben način ne smejo zatvoriti javne hiše preje, nego le izvedena reglamentacija svobodne prostitucije. Regulativ za pregled javnih hiš se ima izpolniti na način, da se uvede mikroskopska in serološka preiskava.

3. Kontrola prostitucije se naj odvzame policijski oblasti in izroči zdravniškim strokovnjakom na državne stroške. Ta kontrola se ima postaviti pod kompetenco ministrstva za narodno zdravje.

— Trije amerikanski zdravniki v Zagrebu. Pred nekaj dnevi so dospeli v Zagreb trije amerikanski zdravniki dr. Williams, dr. Coates in dr. Nedjeljko Antunović. Zadnji je rodom Jugosloven. — Amerikanski zdravniki so hoteli osnovati v Zagrebu ambulatorij za spolne bolezni, a ker niso mogli najti primernih lokalov, sta dr. Williams in dr. Coates odpotovala v Beograd, dočim je dr. Antunović ostal v Zagrebu, da izvrši svojo namero glede otvoritve ambulatorija v manjšem obsegu.

— V cvetju mladosti v smrt. S Koroškega nam piše prijatelj našega lista: Pošta uradnica Marija Hribar, nameščena zadnji čas pri poštnem uradu Grabštajn, doma iz Device Marije v Polju pri Ljubljani, je skočila v Krko in utonila. Zadnji čas je bila nekam vsa potrta. Kaj je bilo krivo njeni melanholiji se ne ve. V uradu je bila pridna in zmožna uradnica. N. v. m. p.

— Zemljišče za zidanje epidemijske postaje v Beogradu. Ministrstvo za narodno zdravje je pristalo na to, da se sprejme od beogradske občine zemljišče, ki se nahaja na izhodu v dotlej mesto, za zidanje epidemijske postaje. Ministrstvo je hotelo drugo zemljišče, mestni svet se pa s tem ni zlagal.

— Kredit za zidanje skupščinskega poslopja na Bataldžani. Iz Beograda poročajo, da je ministrski svet sklenil, da se dovrši zidanje skupščinskega poslopja na Bataldžani. V to svrhu je odobren kredit treh milijonov dinarjev.

— Minister za prehrano in obnovo zemlje je otvoril kredite za odkup hrane nastopim okrožjem: Za Vranjsko okrožje 500.000 dinarjev, za topliško 400.000 dinarjev, kumansko 700.000 dinarjev, niško 600.000 dinarjev, prištinsko 500.000 in skopljansko 200.000 dinarjev.

— Novinarske ali časopisne brzojavke se smejo po znižani taksi (t. j. za 50 % navadne takse) sprejemati pod predpisanimi pogoji za sledeče države: Čehoslovsko, Madžarsko, Avstrijo, Nemčijo, Anglijo in Francijo. Za poslednjo od 1. maja t. l. dalje. Za druge države je plačati za časopisne brzojavke polno takso.

— Cene papirja so zopet poskočile; vevška papirnica je povišala plače svojem delavstvu in uradništvu, vsled česar je podražila vse svoje izdelke za 20 odstotkov. Kriza, ki nastopa s tem činom, jasno kaže, da jadramo v sila problematično smer. Zato je skrajen čas, da vlada že enkrat določi cene življenjskim potrebščinam, s čemer se bo tudi ostala draginja omejila. Če pojde tako naprej, nam ne bo preostalo drugega, nego gospodarska katastrofa. Žalostno pri tem pa bo, da bo moral posledice takega poloma nositi narod sam.

— Nov sekvester posestva nadvojvode Friderika v Dardi in Feherzeglatu. Beogradska vlada je določila za sekvestra posestva bivšega nadvojvode Friderika v Dardi in Feherzeglatu ruskega grofa Vladimirja Bobrinskega. Grof Bobrinski je že dospel na posestvo.

— V Gradcu je padla cena zelenjavi. Vsled obilice zelenjave, ki prihaja v Gradcu na trg, je cena temu močno padla. Upajmo, da se bo tudi pri nas zgodilo isto.

— Pe nemškem Štajerskem kupujejo dunajski židovski prekupevalci že sadije v cvetju. Avstrijsko časopisje zahteva od vlade, da se takšne kupčije prepovejo oziroma razveljavijo.

— Aretirani voditelji komunistov v Zagorju. Ponoči od sobote 24. do nedelje 25. t. m. so bili v Zagorju aretirani ti voditelji komunistov in stavke: strojevodji Valentin Mlakar in Rupert Šagner; rudarji Fortunat Lojtra, Alojz Kopriva, Franc Ravnikar, Karl Odlaček, Jožef Marn, Viktor Bregant, Karl Bregancin in kamenolomec Franc Farčnik. Vsi so bili v nedeljo popoldne oddani državnemu pravdnistvu v Ljubljani.

— Vlomi in tatvine na deželi. V času splošne železničarske stavke so se pojavili po vseh oddaljenejših krajih Slovenije številni vlomi in tatvine. Zastoj v javnem prometu so izrabili temni elementi v svoje vlomilske in tatvinske operacije. Sedaj prihajajo v Ljubljano poročila o vlomih in tatvinah, ki so bili izvršeni takoj pričetkom splošne železničarske stavke. Ker je bilo v Ljubljani med tem časom malo tatvin in vlomov, se

zdi, da so ta čas občajni ljubljanski nepridipravi prenesli svoj delokrog na deželo.

### Ljubljana.

— Zaplenitev komunističnega majskega spisa. Policijsko ravnatelstvo je zaplenilo majski spis »Prvi maj nove socialistične internacionale«. Komunisti so ta spis nameravali izdati za 1. maj v 10.000 izvodih. Idejno razvijalo v njem Leninove teorije o revoluciji in socializaciji bank, industrij, rudokopov itd. Spis je bil zaplenjen v Hrovatinovi tiskarni.

— Trinajsta žrtev agnoscirana. Trinajsta žrtev sobotnih dohodkov je agnoscirana po lastnem očetu in sicer je to Josip Godeša, 22 letni delavec iz Hrenove ulice 21.

— Za Jugosl. Matice so darovali o priliki veselo sodne razprave H. prot. U. gg. Dergane 10 K, Zupanc 10 kron, Jurečič 10 K, Velikajnar 10 K, Brastoz 8 K, M. C. 10 K, Zajc 5 K, neimenovana 4 K, skupaj 67 K.

— Zadruška soto-črkoslikarjev in pleskarjev vjudno naznanja slavnemu občinstvu, da se je v teku enega meseca podražil material za 100 odstotkov ter delavne moči za 50 odstotkov vsled česar je imenovana zadruga primorana svoje cene delu primerno povišati, kar naj sl. občinstvo blagovoli vzeti na znanje. Načelstvo.

— Zapiranje gostiln. Uradno je policija včeraj zaprla vinsko klet pri »Maliču«, kjer je vino točila Ivana Petkovšek. Vsem gostilničarjem, katerim so bili njih lokali doslej uradno zaprti, je policija naložila globo 4000 K, ki zapade v prid mestnim ubožim.

— Mesarji. Zaradi navijanja cen govejemu mesu sta bila na protivežniškem uradu obsojena: Mesar in posestnik Karol Štrukelj na pet dni zopora. Mesar in posestnik Anton Prusnik v Vodmatu na en teden dni zopora. Oba sta prodajala goveje meso po 24 K kg.

— Zaplenba tobaka. Organi znane urada so zaplenili Brezovčano Francetu Končanu 53 zavitkov in Francetu Petkovšku 39 zavitkov cigaretnega tobaka, ki sta ga v Ljubljani nakupila za verižniške kupčije.

— Nakupovanje tuje valute. V Rodici pri Domžalah stanovala Šivilja Ana Cander je včeraj dopoldne nakupovala po Ljubljani — dolarje. Kupila je že 7 dolarjev. Imela pa je to smolo, da je povprašala za dolarje tudi pri organih urada zoper verižnike. Tam je bila potem obsojena na 300 K globo in pet dni zopora.

— Tatvina usnja. Usnarski pomočnik Al. N. je v delavnici Mergen-thalerja v Udmatu ukradel nekaj usnja v vrednosti 600 K. Aretirani prizna odkrito tatvino ter se zagovarja, da je to izvršil v skrajnem pomankanju in bedi.

— Podstrežna tatvina. Opernemu pevcu E. R. je nekdo iz podstrežja hiše na Bleiweisovi cesti odnesel kovček, napolnjen s samimi važnimi papirji. Škoda 3000 K.

— Popravek. G. Petrowicz, strojni pristav drž. žel. nam je poslal na podlagi § 19. tisk. zakona sledeče pojasnilo: Podpisani ni član stavkovnega odbora prvega poziva in tudi ni nikdar kršil uradne tajnosti, ker ni brez višjega naloga došil uradnih depeš in navodil nikomur oddati. Podpisani je bil v preiskavi radi zločina po § 101. k. z., a se je postopno ne proti nemu ustavilo v smislu § 109 k. z. — Popravljamo drage volje naše prejšnje poročilo, ki je temeljito na napačnih informacijah.

— Izgubila se je v nedeljo iz Bizovika do Ljubljane zlata verižica z obeskom. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v našem upravnistvu.

### Maribor.

Kako si predstavljajo komunistična nebesa! Ko so vinarji nekega posestnika v tukajšnji okolici zaslu-tili novo »fratitajo«, ki se po njihovem mnenju bliža s komunističnim pokretom in zmago komunizma, so takoj zasani zlate gradove tudi svoji bodoči eksistenci. V navzočnosti svojega gospodarja so ogledovali in precejevali živino v flevu ter si izbirali, kdo dobi to ali ogo. Tudi na gospodarstvo obleko so kazali in mu obetali, da lo bodo kmalu nosili oni. »O, le počakajte še malo, dozdaj smo jedli ml juho, vi pa meso, potem bo pa narobe!« — Res to je v majhnem slogu svoboda, kakršno si predstavljajo nerazodni širši sloji. In kdo bi imel moč in priliko, da brani tudi delansko izvajanje takih naziranj o komunističnih nebesih na zemlji, ako bi zaslepljene in nahujskane množice čutile zaščito in upravičenost svojeza ravnanja v

v novem režimu samem? Morda vl. g. Golouh? Ni vse zlato, kar se svetli in tudi od teoretičnega do praktičnega komunizma le še velik korak. Preuredba družabnega reda mora dozoreti z razvojem in kulturnim dviganjem mase, nikakor pa ni izvedljiva z nasiljem!

Tolažnik Kopač. Te dni je ob neki priliki rekel Kopač zbrani gruči stavkajočih mladih ljudi, ki so ga vprašali, kaj naj store in ali naj se povrne na delo: »Le še pet minut potrpljenja, pa bo zmaga naša. Jaz ne potrebujem več, ker že imam svoje, na vas vsakega pa bo že prišlo po kake štiri milijončke!« Priče za to na razpolago. Ali ni to početje huiškante brezvestneža, ki izrablja ugled komunističnega voditelja med svojimi privrženci, da s takimi pobudami ohranja nerazsodno, izbegano ljudstvo v pogubnem odporu? In kako naj si tolmači preprost človek nauke komunizma, ako mu njegovi preroki pridigajo o zenačenju pozemskih blagov na tak nedvoumen način? Ali mar res misli gosp. Kopač, da bodo prišli v zlato dobi komunizma na vsakega zemljana po »štirje milijončki?« Potem je pa globoka pomilovanja vredno ono zaslepljeno ljudstvo, ki šteje take krive preroke med svoje voditelje...

### Aprovizacija.

Sladkorne izkaznice za zamudnike. Zamudniki dobe sladkorne izkaznice in sicer: iz I. do V. okraja v petek, dne 30. aprila in iz VI. do X. okraja v torek, dne 3. maja 1920. Pozneje pridejo na vrsto člani vojne zveze in železniški uslužbenci, za katere se objavi vrstni red v listih, tako, da zamudniki ne bodo v tem času dobili izkaznic.

### Sport in turistika.

Izlet na Turjak priredi v nedeljo populne Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija. Odhod točno ob 14 uri izpred mestnega magistrata. K obilni udeležbi se vabilo vsi člani kluba in prijatelji kolesarskega sporta. Reditelji. K.

### Gledališče.

#### REPERTOAR SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA.

##### Opera.

29. aprila, četrtek: »Zongler«, ab. D.  
30. aprila, petek: »Trovatore«, ab. A.  
1. maja, sobota: »Prodana nevesta«, izven ab.  
2. maja, nedelja: »Faust«, izven abonementa.

##### Drama.

29. aprila, četrtek: »Golgota«, uradniška predstava, izven. abon.  
30. aprila, petek, delav. predst. izven abon.  
1. maja, sobota: »Saloma-slepici«, ab. E.  
2. maja, nedelja: »Smrti ples«, izven ab.

Vsled policijske odredbe, da ne sme biti po 10. uri nikdo več na cesti se vrše do preklica vse predstave v opernem in dramskem gledališču ob 6. zvečer.

## Pokrajinske vesti.

Ljutomer. Na obrtnem shodu »Slov. trg. in obrt. društva v Ljutomeru«, ki se je vršil sredi t. m. so razpravljali tudi o škodi, ki lo trpi vse naše gospodarsko življenje, zlasti pa naš trgovec in obrtnik vsled neurejenosti in nemoralnosti naših političnih razmer. Soglasno je bila sprejeta resolucija ki ostro obsoja naše zastopnike v Nar. predstavništvu, brez razlike strank, jim odreka pravico, še nadalje nastopati v imenu naroda in zahteva odločno takojšnjo državno-zboške volitve, ki so edina rešitev iz današnjih neznosnih razmer.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Nedavno je pred postajo Sv. Lovrenc na Dravskem polju povozil osebnih vlak gdn. Ivanko Vuga, begunko iz Gorice. Pokojnica je bila uradnica pri »Posredovalnici za službe« v Strnišču. Še-le, ko je vozil jutranji tovorni vlak še enkrat čez njo, so zapazili njeno truplo.

Šoštanj. V nedeljo 18. t. m. se je vršilo na glavnem trgu v Šoštanju ustanovno zborovanje podružnice »Jugoslovanske Matice« za šaleški okraj, ki je bilo obenem manifestacijski shod šaleške doline za našo Reko. Na tem shodu, ki je bil zelo dobro obiskan, — bilo je do 1000 udeležnikov kov. — so navzočni z viharim odo-

## Književnost in umetnost.

Molji zapiski. (Od 1914-1918 u. Rusiji) Pod tem naslovom je napisal Peter Rajevski, bivši ceremonijar na ruskem carskem dvoru, svoje spomine. Zanimiva knjiga! V njej je mnogo podatkov iz vojne, ki poročajo o vzrokih ruskih neuspehov na fronti. Zanimive so zlasti podrobnosti o razmerah na ruskem carskem dvoru ter o političnem delovanju najvišjih dvornih in volaških krogov. Daje je v knjigi očrtan propad carstva in dinastije ter pogubonski voliv Rasputina na caria in carico. Prav tako se v knjigah nahajajo podatki o bolševiškem režimu v Rusiji do 1. 1918. Knjiga stane 16 K, s poštnino 17 K. Naroča se v knjigarni Z. I. V. Vasić, Zagreb.

## Drobiž.

\* Umetno mleko. V Ameriki na pravljajo umetno mleko, ki se skoro ne razločuje od naravnega mleka. Proizvajajo ga na dva načina in sicer za deco drugače, kot za odrasle. Umetno mleko za deco se napravljia iz graha, ki se zmelje v grobo moko. Ta moka se potem zmeša z vodo in se pusti nekaj ur stati. Nato se v mešanico dene mlečni sladkor, nekaj fosfata, apnenca in olivnega olja. Vse to se potem dobro premeša. Nekateri dodajo tudi jajnega beljaka. Mleko za odrasle delajo iz sirovih jajc in vode. K temu se doda navadni sladkor, nekaj rastlinskega olja in včasih fosfata. Celu mešanico je treba dobro premešati. Glavna vrednost tega mleka leži v tem, da ne vsebuje nikakršnih bakterij.

\* Iznajdba zoper bodočo vojno. Edison je odkril električno vojno. Kraj postojank armade se postavijo mogočni akumulatorji, ki proizvajajo tok izredno visoke napetosti. Potom posebnega aparata izžareva tak tok daleč naokrog elektriko, ki povzroča, da nastane v zraku neviden električni zid. Vsakogar, ki se električnemu zidu približa, elektrika ubije. Edison misli, da bo s to iznajdbo mogoče preprečiti bodočo vojno.

\* Španska bolezen na Japonskem. Iz Tokija poroč. da je v pretekli zim umrlo na Japonskem za špansko boleznijo 65.000 ljudi. Vseh skupaj je obolelo poldrugi milijon ljudi. Najstrašnejše je ta epidemija razsajala v Tokiju in Osaki. Oblasti se bojijo, da se bo španska bolezen povrnila, in so zato odredile, naj se nosijo posebne varnostne maske.

\* Delavci — aristokrate. Neki angleški list imenuje delavce v »karnicah in premogokopih v Južnem Walesu« delavske aristokrate. Delavec v jeklarnici zasluži 25 funtov sterlingov na teden, a delavec v premogokopih 1000 funtov sterlingov na leto. Pa tudi s temi kraljevskimi plačami delavci niso zadovoljni in prihajajo kar naprej z novimi zahtevami. Na Dunaju je vreden funt sterlingov 800 avstrijskih kron.

bravnanjem sprejeli več tozadevnih resolucij

Velikovec. Dne 17. t. m. se je vršila v mestni župni cerkvi slovesna črna maša za vse volake, ki so žrtvovali svoje življenje za našo državo. Po božji službi se je pomikal veličasten sprevod na pokopališče, kjer je g. kanonik Štih z asistenco opravil na grobovih volakov, ki so tam pokopani, slovesen »libera«. Moški pevski zbor je zapel na pokopališču »Blagor mu« in »Nad zvezdami«. Lepe slavnosti se je udeležilo vse uradništvo, učitelstvo s šolsko mladino, vojaštvo in tudi mnogobrojno drugo občinstvo.

Izdajatelj in odg. urednik A. Pesek.

Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

## Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 14 kron pri

»ZVEZNI TISKARNI« v Ljubljani.

Zahlevajte „Jugoslavija“ v  
vseh gostilnah, kavarnah in  
brivnicah!  
Pridobivajte naročnikov!

## Mali oglasi.

### Proda se:

Dolga, črna, čisto nerah-  
ljena uniformna suknja pri-  
pravna za oficirja ali železniškega urad-  
nika se proda za 2000 K. Polzeve se v  
konfekcijski trgovini Schwab & Bizjak.

Proda se: 2 harmoniki, možko  
želo, nekaj obleke, možko blago, ena  
skrinja in drugo. Študentova ul. 11.

Srnjak krotka domača žival, eno  
leto star se radi pomanjkanja prostora  
proda le v dobre roke. Ponudbe  
na upravo lista pod št. 601.

2 telefonska aparata, 1  
fotografski aparat 9x12 s sto-  
jalom, 1 stroj za vezenje nogav-  
ic se ceno proda. ANTON LECNIK,  
Borovlje. 597

Proda se višnje stopnice (Wen-  
deltrape) 4'30 m visoka, 1'50 m široka.  
Ponudbe na „Elektrarna Fala“.

Proda se 2 konja (belca in sicer  
6 leten pastuh in 11 leten skupljenec  
z vrhno opravo. Ogledovanje pri „Elek-  
trarni Fala“.

Proda se pokriti črni voz z os  
za olje (Oelachse) Ogleda pri „Elektrarni  
Fala“.

### Kupi se:

Kupi se pisalni stroj v dobrem  
stanju z vidno pisavo (Remington),  
Smith Premier, Underwood L... Ponud-  
be na „Elektrarna Fala“.

Kupim 1 ali 2 preprogi za pi-  
sarno. Ponudbe na upravnistvo „Jugo-  
slavije“ pod „Preproga“.

Kupim v večjem kraju na Kranjskem  
bilo ali gostilno z malim po-  
sestvom. Ponudbe pod „Posestvo“  
pošto leže Vrhnika.

### Službe:

Kleparskega vajenca sprejme  
kroj FRANC BETRIANI, kleparski moj-  
ster v Ribnici, Dolenjsko.

Sprejme se stavlbeni vodja  
smolen samostojno voditi stavbe in vsa  
v to stroko spadajoča dela. Ispričevala  
in prepise dosedanjih službovanj je pri-  
nesti s seboj v Zgornjo Šiško št. 92.  
Antonija Remec.

Vzgojiteljica se išče k dvema  
dečkom 4-5 let. Prednost imajo oni,  
ki igrajo glasovir. Ponudbe na Antonija  
Čuček, vinska trgovina Ptuj.

Več smečnih polirjev in  
malo rjev se sprejme pri Kranjski stav-  
beni družbi v Ljubljani, Levstikova ul. 19.

Iščemo izveščane pisarni-  
ško moč vajeno vseh pisarniških po-  
stav ter strojeplja, ki jo sprejememo ta-  
koj. Le pisarne ponudbe prosimo pod  
šifro „Izveščane“ na upravnistvo  
„Jugoslavije“.

Išče se za takojšen nastop  
vajenca in eksaktnega tehničnega risar-  
ja z dobro pisavo za podjetje za vodne  
in progovne gradnje v Mariboru. Ponud-  
be na „Elektrarna Fala“.

Uradnik vešč vsakega pi-  
sarniškega dela, stenografije in  
strojev sja išče postranskega zasluska v  
kaki pisarni za par ur na dan. Ponudbe  
na upravo lista pod šifro „Uradnik“.

Poravnajte zaostalo na-  
ročnino takoj, da se vam  
pošiljanje lista ne ustavi.

Vsled bolezn  
se proda bolj po ceni  
modno trgovino

z umetnimi cvetlicami  
na prometnem kraju Maribora. Cenjene  
ponudbe na naslov: IRMA CETIN, Ma-  
ribor, Aleksandrova c. 65 ali J. SIMČIČ,  
Gregorčičeva c. 6.

## Kupujemo

ise vrste **papirja**  
po najvišjih dnevnih cenah.

„**DRAVA**“  
veletrgovina s papirjem v Za-  
grebu. Brzjavlj.: Drava, Zagreb.

Najprimernejši dar za mladino !!!

V srce segajoča povest slovenskega  
dečka iz svetovne vojne je

„**Dore**“

Napisal dr. IVAN LAH.

Cena s poštnino vred K 6-90.

Razpošilja: Zvezna tisk. v Ljubljani.

Oglasi v „Jugoslaviji“ imajo naj-  
boljši uspeh, ker je zelo raz-  
širjena in jo vsakdo rad čita

## Važno za krojaške delavnice.

V prihodnjih dnevih po zopetni otvoritvi železniškega prometa bo dospela partija  
**električnih krojaških likalnikov**

novovrstne konstrukcije, prva kvalitete, največje trpežnosti v Ljubljano. Reflek-  
tante zaznamuje trdka „SVETLA“, Ljubljana, Mostni trg št. 25.

Imamo na prodaj večjo množino  
**koruze in ostalih živil**

Nova Banka, Novi Sad, Regent-Aleksandrova ulica št. 35.

Išče se za takojšen vstop

## korespondentinja

stenografinja, strojepljaka, večja slovenskega in nemškega  
jezika. Prosi se, če mogoče osebna predstava pri:

Kranjski trgovci željezne i bravarske robe v Kamniku.

**JAMSKI MERILEC**  
(Marscheider)

**JAMSKI NADPAZNIK**  
(Obersteiger)

oba z strokovno in večletno praktično izobrazbo se iščeta. Prosto  
stanovanje, kurjava, razsvetljava in mali vrt. Plača dobra. Prošnje  
z vsemi spričevali in natančnimi zahtevami je poslati na Šent-  
janžki premogokop AND. JAKIL, Krmelj, (Dolenjsko).

Slavnemu občinstvu se priporoča

**KAVARNA CENTRAL**  
poleg Zmajevega (jubilejnega) mostu.

500

Lastnik Stevo Miholič.

**Eau de Cologne / Kolinska voda**  
250 de la Maison : Trdke : 250  
DRIAY-Paris DRIAY-Paris

!! Vant plus que d'or !! Bolj zahtevane kot zlato!

Vent en gros. —  
Parfumerie des  
Fleurs de France.

Prodaja na debelo.  
Parfumerija cvetja  
Francije.

Ljubljana . . . Pred Skofijo 21.

## Tomasović i Visković

ZAGREB, Palmotičeva 22. Telefon 12-58. Brzjavlj.: „TOMAVIS“.

**Veletgovina vinom.**

priljublja svoje bogato skladišče izvrstnih dalmatinskih, banatskih i hrvatskih vina.

## Alkalay i drug, Zagreb

Mesnička ulica 1. — Ilica 40.

**Galanterijska i nirnberška veletgovina**

največja te stroke nudi blago po solidnih in  
zmernih cenah.

**Zahtevajte cenike!**

## Narodna knjižnica.

1. in 2. snopič: **Val. Vackar** izbrani spisi. Proč. 8 K.

3.—5. snopič: **Gauzev** komedije v štirih dejanjih.  
Spisal Leonid Andrejev, poslovenil dr.  
Joža Glonar. Broš. 8.— K.

6.—9. snopič: **Čeče gnezdo**. Povest iz dni trpljenja  
in nad. Spisal Vladimir Levstik. Broš.  
10.— K, vez. 14.— K.

10.—12. snopič: **Bele noči. Mali junak**. Spisal F. M.  
Dostojevskij, preložil dr. Vlado Bor-  
štnik. Broš. 10.— K, vez. 14.— K.

13.—15. snopič: **Moje življenje** Spisal Ivan Cankar.  
Broš. 10.— K, vez. 14.— K.

Založila in izdala „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

**Slamnike** barva v vseh  
niansah in čisti  
tovarna Jos. Reich.

## Pozor! Kinopodjetniki. Pozor!

Kinofilm aparat model Pathé Paris F-  
65 M/M, komplet, z  
močnim objektivom 12—16 m v prav  
dobrem stanju se takoj proda za  
16.000 K. Maribor, Stritarjeva ul. 17.

**LES**

rezan, tesan, okrogel, drva  
in oglje kupuje in prodaja

„**SEVER**“

društvo lesnih industrijalcev dravske doline  
Maribor, Tegethofova cesta 45.

## Kupim

po najvišji cenama  
na vagon  
jelove daske, gradju, late i vapno.  
Posrednike nagradjujem.

Vladimir Ivkov, Sztpar (Vojvodina).

## K. Linhart, urar

Gospodstva c. 7.

Veli a zloza zlatih, srebrnih  
in niklast h ur, kakor Omega,  
Schaffhausen, stenske ure z  
nihilom po najnižji ceni. Po-  
pravila se sprejemajo vsak čas  
in se solidno izvrše.

## Kupim

1 namizni in 1 stenski

telefonski aparat

Ponudbe na upravnistvo  
„Jugoslavije“.

Oblastveno kences. zavod za po-  
končevanje podgan, miši in mrčesa

Kolodvorska ulica 39

se priporoča v pokončevanje pod-  
gan, miši, škurkov, rusov, stenje,  
moljev itd. z različnimi novoiz-  
najdenimi povsem zanesljivimi  
sredstvi v zvezi s posebno me-  
todo. Uspeh zajamčen. Spriče-  
vala na razpolago.

## Kava, čaj

Čokolada  
Kekao  
Bonbone  
Kavni pridelatek  
Konjak  
Rum  
Likerje  
Šampanjec  
Namizna vina  
Mandelne  
Rozine  
Dikave  
Paradižnik  
Riz  
Slive

razpošilja po relem kraljestvu

**Jos. Fabiani**

Ljubljana, Prešernova ulica št. 54.

## Čreva za Kranjske klobase,

prvovrstne suhe in solene čreva v večji množini ima za prodati  
trgovina črev Štefan Keltner, Ptuj.

Oglas: Oglasne odprave „JADRIAN“ v Mariboru.

## Proda se:

enonadstropna vila v sredini mesta Maribor (K 750.000),  
18.000 m<sup>2</sup> stavbnih prostorov v mestu Maribor a K 35.

Vprašanja na:

Zemljiščno posredovalnico K. Troha,  
Maribor, Slovenska ulica št. 2.

## BAKRENIH KOTLOV

večja množina, vseh vrst za pisanje, kuho žganja, kuho polente,  
malih in večjih, ter raznih drugih pride v kratkem iz največje pr-  
vovrstne evropske tvornice, od katere glavno zastopstvo imamo  
mi za celo Jugoslavijo.

Naročila sprejemamo v predzabeležbo po najnižjih dnevnih  
cenah. Material zajamčeno prvovrstni. Naročila prosimo poslati na  
„**METALLUM**“ d. d. za promet železa, kovin in tehničnih  
proizvodov. ZAGREB, Ilica 112.  
Telefon 21-09. Brzjavlj.: „METALLUM“.

## Razglas.

Proda se enonadstropna hiša z vrtom in ledenico tik  
pred kolodvorom Dravograd—Meža. Lokali so dostopni  
za vsako obrt. **Prodajna cena 300.000 K.**  
Reflektanti naj vpošljejo v zapečatenem pismu ponudbe  
do 10. 5. na trško občino Dravograd, toda ne pod prodajno  
ceno. Pri sklepanju pogodbe se mora položiti najmanj  
150.000 K, drugo se izplača po dogovoru.

**Pozor! Pevci in pevska društva! Pozor!**

**Mala pesmarica**  
za moški zbor; žopna izdaja 11x15 cm

1. Davrin Jenko: Sto čutiš. Srbine tužni?
2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.
3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je brlela.
4. Anton Hajdrih: Pod oknom.
5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.

Vseka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marjtin trg št. 8.

## Mestni stavbenik

## Jaroslav Breuer

tehnična pisarna in stavbeno podjetje

Ljubljana, Vojaška ulica 16a (na Friškovcu)

Brzjavlj.: Breuerstavba Telefon klic 447.

izvršuje vse nad in podtalne stavbe, kakor hiše vseh vrst, industrijske  
stavbe, železnice, ceste, železobetonске mostove, elek-  
trarna ter izdeluje vse v to stroko spadajoče načrte.

Specijalne stavbe po njegovem patentu iz votlega zidovja 68% pri-  
hranka danes najdražjega stavbenega materiala, to je opeka. Gradba  
je v dveh mesecih po pričetku popolnoma suha in torej uporabna.

## Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8, Wolfova ul. 1. :: Podružnica v Murski Soboti.

Telefon 54.

## Sprejema

hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po 4 %.

## Hranilne vloge

na knjižice 2,308.412— K, na tekoči račun 2,496.684-59 K.

## Daje

posojila na vknjižbo, poroštva in trgovske kredite.

## Financira

trgovska in industrijska podjetja.

Denarni promet nad 31 milijonov K